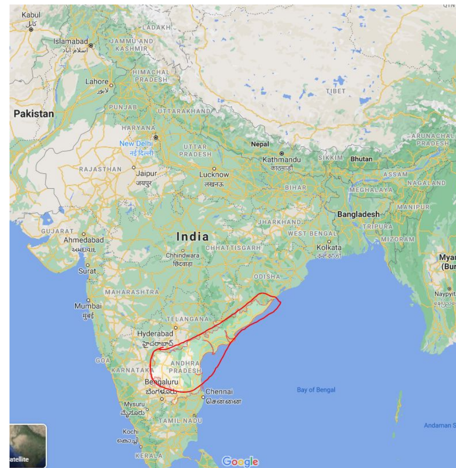
||श्री हरिः||

History on Sri Vallabhacharyaji's Caste

Location of Tailang desh : Current State of Andhra Pradesh of Republic of India (see map below)

Origin and History of "Tailang Brahmin"

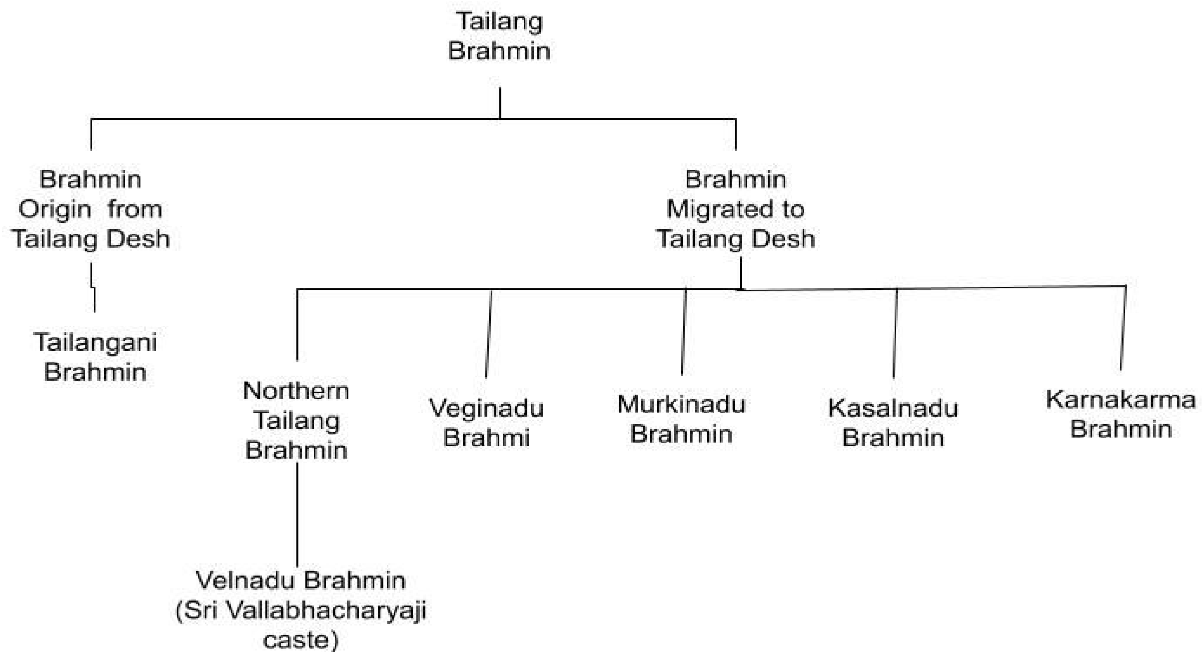
According to one epic story, there was a King of Jaimuni (part of Tailang desh) who was very spiritual and believed in Yoga Shastra. The King had a routine of taking bath in the river Ganga in Kashi. One day his wife(queen) expressed desire to take a bath in the river Ganga in Kashi as well. King took her with him. One day, the King and Queen were in Kashi but due to some restrictions, they were not able to travel back to Jaimuni desh(Empire). King came to know with his knowledge of Yoga that there was a riot due to an enemy attack on the Jaimuni Empire. He had to go back but could not travel with his wife due to religious and Vaidik restrictions. However, Brahmins in Kashi gave him permission to take his wife despite religious restriction. King felt blessed and promised those brahmin to help in the future when they needed it.

Once there was drought in Kashi. Those Brahmins remembered the promise given by the King. They all went to Jaimuni desh where the King welcomed them all and made all arrangements for their accommodation. Looking at the respect given to this Uttari (Northern)Brahmin, Dakshini (Southern) Brahmin started debate on religious topics with Uttari Brahmin. Dakshini Brahmin tried to win the debate by all means. Matter came to the king's attention. The King gave one challenge to both Brahmin groups. Uttari Brahmin won the challenge and King's heart as well. Since then these Uttari Brahmins known as "*Uttariya Tailang*" Brahmins since they came from Northern part and settled down in Tailang desh.

There is a history of 6 different divisions of Brahmin which is explained as below. There was a brahmin named Aileshwar Upadhyaya. His daughter got married to his student named Kalyanpant who pretended to be the Brahmin. After many years, Aileshwar Upadhyaya came to know that Kalyanpant was not Brahmin but a Soni (a Jeweler). Meaning Kalyanpant did not belong to his Cast. Aileshwar was deeply hurt. After discussing with his cast's Brahmin community, Aileshwar decided to divide his Brahmin Cast. He said, those who did not belong to this country were named "*Vellari*" or *"velnadu"* ("Vel" means outsider and "nadu" means Country). Second, he said those who migrated here due to the destruction of their village for whatever reason, were called "*veginadu*" (Vegi means destroy, Nadu means country). Third, He said those who migrated due to death of the leader or mismanagement of the country after the death of the leader, were called "*MurkiNadu*" ('Murki' means death and 'Nadu' means Country

or leader of the county). Fourth, Those who came from three countries and very knowledgeable with Rigveda, called "*Karnakarma*" (those who have knowledge of Veda and Karma). Fifth, Those who belonged to Tailang desh and had origin of his cast were called "*Tailangani*". Sixth, He had named this group of Brahmin "KasalNadu". Thus, Eleshwaropadhyah made 6 divisions of Brahmin cast during that time.

Later on, there were two more division added to Tailang Brahmin called "*Anumkundlu*" and "*Kautakudal*". Later, more division were added called *Dubalu, Aryalu, Upduriwaru, Kakul Pati waru, Badhmah, Aasvel Niyogi, Paknati Niyyogi, Pesalvai Niyogi, Nandvaryu Niyogi* etc. These Brahmins were restricted to get married within their cast only. Sometimes, *Paknati Niyog*i and *Aasvel Niyogi* were getting married within each other's cast and they were further divided.

Shri Vallabhacharyaji's manifested in the *Vellari (Velanadu)* cast of Tailang Brahmin. Shri Vallabhacharyaji's father's name was Sri Lakshman Bhatt and Lakshman Bhatt's father's name was Sri Ganapati Bhatt. Ganapati Bhatt's father's name was Sri Gadadhara Bhatt. Shri Lakshman Bhatt's ancestors had done many Somyagyas (Vaidik yagya). Blessings of those 100 Somyagya were showered on Shri Lakshman Bhatt and his wife, named Illamaguru, in the form of the birth of a divine child named Shri Vallabh in 1535 VC. Shri Vallabhacharyaji was born on the day of Vaishakh Sud Ekadashi.

Shri Vallabhacharya studied from Sri Madhavanand Tirth and won many debates with many spiritual scholars. King of Pandharpur became his follower. He visited many places during

his religious pilgrimage of the earth. He got married to the daughter of Madhumangal Brahmin whose name was Shri Mahalakshmiji. He had two sons named Shri Gopinathji and Shri Vitthalnathji. Shri Vallabhacharyaji had written many books including “Subodhiniji”.

There were many Brahmins with shri Lakshman bhattaji who were from *Karnataka*, Dravid and Tailang, There were many brahmin in Gokul but mainly was Bharadwaj Gotri Sri Vitthalnathji. Later, Sri Vitthalnathji’s descendants migrated to Simhar(place near current Nathadwara) where Lord Shrinathji had settled. There were many Brahmins called Rehi, Panchnadi, Ladarv, Simhari, Kathodab, Voti, Shri chakravari etc.. King of Delhi gave many villages as a gift to these Brahmins, Later they all were known after the name of town as Gidda, Lambuk, Jogi, Yahi, Tidhar etc. Those who migrated to Karnataka and Dravid, were also known by villages' names. They lived in Karnataka, Dravid, Gokul, Mathura, Vrindavan, Vraja, Kamvan, Amer, Malva, Bundi, Ratlam, Anupshahar, Kashi, Prayag, Bivipura, Bundelkhand etc. These were also related to “*Tailang Brahmin”.*

References:

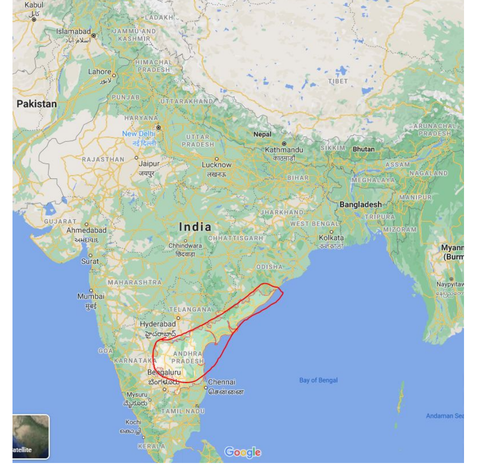
(1) “Jati Bhasker” granth (chapter “Tailang Brahminotpatti) by Pandit Jwala Prasad Mishra

Compilation and Translation by Amisha Patel, USA

|| શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ||

<u>શ્રી વલ્લભાચાર્યજીની તૈલંગ બ્રાહ્મણ જ્ઞાતિ નો ઇતિહાસ</u>

(તૈલંગ દેશનું સ્થાન: વર્તમાન પ્રજાસત્તાક ભારત નો આંધ્ર પ્રદેશ રાજ્ય - જૂવો ભારત નો નકશો નીચે)

જૈમુનિ દેશ (તૈલંગ દેશ નો ભાગ) માં એક ધર્મવૃત રાજા હતા. રાજા પોતાના યોગબલ થી નિત્ય સવારે કાશી નગરી માં ગંગા સ્નાને જતા. એક દિવસ તેની પત્ની (રાણી) એ કાશી નગરી માં ગંગા સ્નાન કરવાની ઇચ્છા વ્યક્ત કરી. રાજા તેને પોતાની સાથે નિત્ય લઈ જવા લાગ્યા. એક વખત રાજા અને રાણી જયારે કાશીમાં હતા ત્યારે ધાર્મિક અને વૈદિક પ્રતિબંધોને કારણે પાછા જૈમુનિ દેશમાં (સામ્રાજ્ય) જઇ શક્યા નહીં. રાજાએ પોતાના યોગબલથી જાણ્યું કે જૈમુનિ સામ્રાજ્ય પર દુશ્મનો એ ઘેરો કર્યો છે. આવા કપરા સંજોગો માં કાશીના બ્રાહ્મણોએ ધાર્મિક અને વૈદિક પ્રતિબંધો હોવા છતાં પત્ની ને સાથે સ્વદેશ લઈ જવા ની વ્યવસ્થા કરી આપી. આથી રાજા બ્રાહ્મણો પર ખુબ પ્રસન્ન થઇ જૈમુનિ દેશ માં આવવા નિમંત્રણ આપ્યું અને ભવિષ્ય માં મદદ કરવાની ખાતરી આપી. રાજા દુશ્મનો ને હરાવી ને જૈમુનિ દેશ માં રાજ્ય કરવા લાગ્યા.

એકવાર કાશી માં દુકાળ પડ્યો. બ્રાહ્મણોએ રાજાના આપેલા વચન યાદ કરી જૈમુની દેશ ગયા. રાજાએ બ્રાહ્મણોનું ખુબજ સન્માન કરી તેમના આવાસ માટે ની તમામ વ્યવસ્થા કરી આપી. આ કાશી ઉત્તરીય બ્રાહ્મણોને અપાયેલા આદર ને જોઈ ને જૈમુનિ દક્ષિણી બ્રાહ્મણોએ તેમ ની સામે અનાવશ્યક શાસ્ત્રાર્થ કરી તમામ રીતે જીતવાનો પ્રયત્ન કર્યો. આ બાબત રાજા ના ધ્યાન માં આવતા બંને બ્રાહ્મણ જૂથોને એક પડકાર આપ્યો જે કાશી ઉત્તરીય બ્રાહ્મણોએ જીત્યો. રાજા એ કાશી ઉત્તરીય બ્રાહ્મણોનું આદર પૂર્વક સન્માન કરી જૈમુનિ દેશ માં રાખ્યા જેવો ઉત્તરીય તૈલંગ બ્રાહ્મણ તરીકે ઓળખાયા. આ ઉત્તરીય તૈલંગ બ્રાહ્મણ જ્ઞાતિ ની ૬ પેટાજ્ઞાતિ વિશે નો ઇતિહાસ આ પ્રમાણે છે.

તૈલંગ દેશ માં એલેશ્વર ઉપાધ્યાય નામના બ્રાહ્મણ ગુરુ હતા. તેમની પુત્રીનું લગ્ન કલ્યાણપંત નામના શિષ્ય સાથે થયું. ઘણા વર્ષો પછી, એલેશ્વર ઉપાધ્યાય ને ખબર પડી કે કલ્યાણપંત બ્રાહ્મણ નહીં પણ સોની (ઝવેરી) જ્ઞાતિ ના છે. આ જાણી એલેશ્વર ઉપાધ્યાય ને ઘણું દુખ થયું. તેમણે વિદ્વાનો સાથે ચર્ચા કર્યા પછી તૈલંગ બ્રાહ્મણ જ્ઞાતિ ને ૬ પેટાજ્ઞાતિ માં નીચે પ્રમાણે વિભાજિત કર્યા.

(૧) “વેલ્લાટી” અથવા “વેલનાડી ” : જે બ્રાહ્મણ આ તૈલંગ દેશના નથી પણ બહારથી આવેલ છે તે વેલનાડી બ્રાહ્મણ (“વેલ” એટલે બહાર અને “નાડુ” એટલે દેશ). તેવો ઉત્તરીય તૈલંગ બ્રાહ્મણ તરીકે પણ ઑળખાયા.

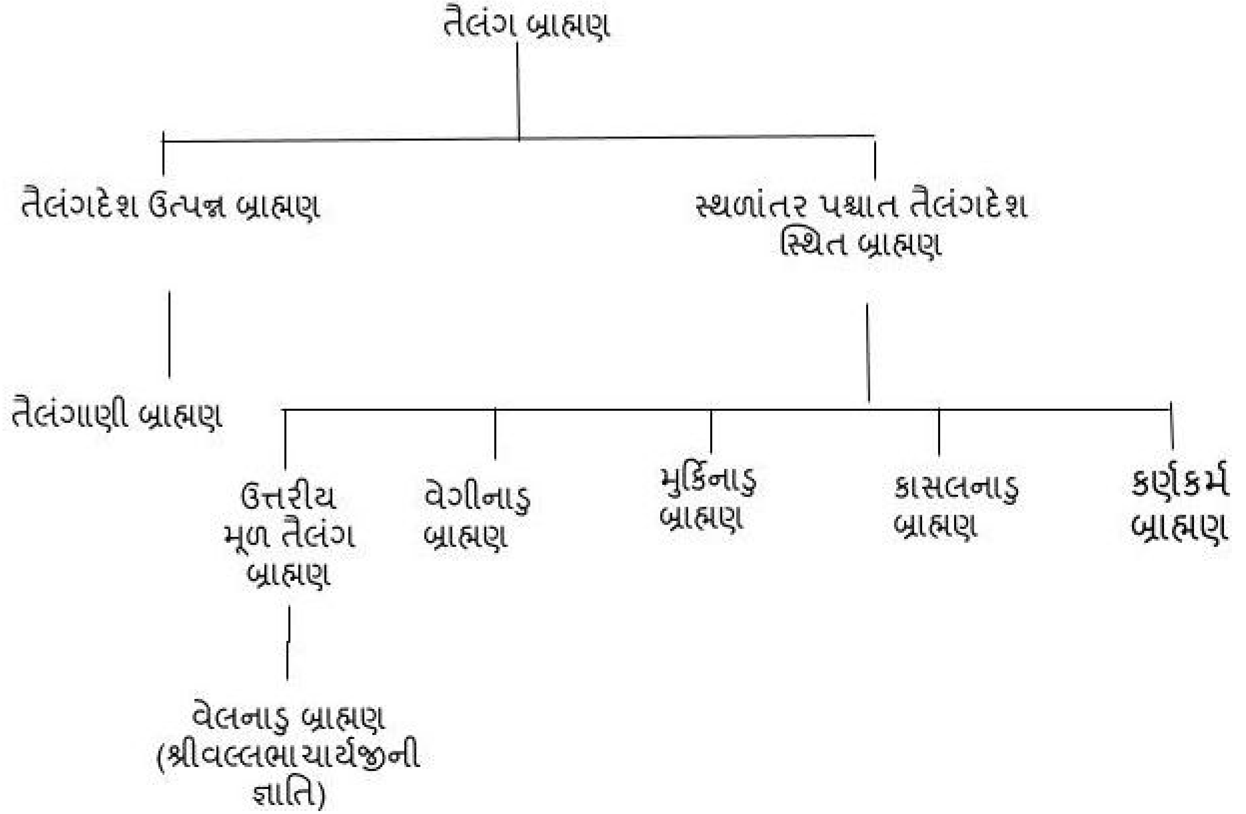
(૨) “વેગીનાડુ”: જે બ્રાહ્મણ કોઈ પણ કારણસર તેમના ગામના વિનાશ ને કારણે આ તૈલંગ દેશ માં સ્થળાંતર થયા છે તે વેગીનાડુ બ્રાહ્મણ (“વેગી” એટલે નાશ અને “નાડુ” એટલે દેશ).

(3) “મુર્કિનાડુ”: જે બ્રાહ્મણ પોતાના દેશ ના રાજા ના મૃત્યુ પછી અથવા દેશના ગેરવહીવટ ને લીધે આ તૈલંગ દેશ માં સ્થળાંતર થયા હતા, તે મુર્કિનાડુ બ્રાહ્મણ (“મુર્કિ” એટલે મૃત્યુ અને 'નાડુ' એટલે દેશ).

(૪) “કર્ણકર્મા” :જે બ્રાહ્મણ બહાર ના દેશમાંથી આવ્યા છે અને ઋગ્વેદ ના જાણકાર છે તે કર્ણકર્મા બ્રાહ્મણ (જેઓ ને વેદ અને કર્મ નું જ્ઞાન હોય).

(૫) “તિલનાડી”: જે બ્રાહ્મણ મૂલત: તૈલંગ દેશ ના છે તે તિલનાડી બ્રાહ્મણ (“તિલ” એટલે તૈલંગ અને “નાડુ” એટલે દેશ)

(૬) “કાસલ નાડુ ”: બાકી ના બ્રાહ્મણ “કાસલનાડુ” બ્રાહ્મણ તરીકે ઓળખાયા

શ્રી વલ્લભાચાર્યજી નો પ્રાદુર્ભાવ “વેલ્લાટી” અથવા “વેલનાડી” જ્ઞાતિ (ઉત્તરીય તૈલંગ બ્રાહ્મણ) માં થયો. શ્રી વલ્લભાચાર્યજીના પિતા નું નામ શ્રી લક્ષ્મણ ભટ્ટ હતું અને લક્ષ્મણ ભટ્ટ ના પિતાનું નામ શ્રી ગણપતિ ભટ્ટ હતું. ગણપતિ ભટ્ટ ના પિતાનું નામ શ્રી ગંગાધર ભટ્ટ હતું. શ્રી લક્ષ્મણ ભટ્ટ ના પૂર્વજોએ ઘણાં સોમયજ્ઞ (વૈદિક યજ્ઞ)) કર્યા હતાં તેના પુણ્ય પ્રતાપ થી શ્રી લક્ષ્મણ ભટ્ટ અને તેમની પત્ની, ઇલામાગુરુ ને શ્રી વલ્લભ નામના દિવ્ય બાળકનું પ્રાકટ્ય વિક્રમ સંવત ૧૫૩૫ માં કૃષ્ણ પક્ષ વૈશાખ સુદ એકાદશ ના દિવસે થયું .

શ્રી વલ્લભાચાર્યે બાલ્ય અવસ્થા માં ઉપનયન સંસ્કાર લઈ પોતાની કુશાગ્રબુદ્ધિ થી તમામ શાસ્ત્રો માં પ્રાવીણ્ય મેળવ્યુ. પિતાશ્રી લક્ષ્મણ ભટ્ટ અને વિષ્ણુચિત પાસેથી યજુર્વેદ નું અધ્યયન, નારાયણ દીક્ષિત પાસેથી ભાષ્ય સહિત પાણિનીય સૂત્ર, અષ્ટાધ્યાય, ગૌતમ અને કણાદ ના ગ્રંથો તથા યોગ, સાંખ્ય, મીમાંસા, આગમ નું અધ્યયન કરીયું . માધ્વ સંપ્રદાય ના માધવેન્દ્રપતિ પાસે ગીતા, ભાગવત એન્ડ નારદ પંચરાત્ર નું અધ્યયન કરીયું, તેમજ વેદ બાહ્ય નૈયાયિક, વૈશેષિક, જૈન, બૌદ્ધ, ચાર્વાક આદિમતો ના સિદ્ધાંતો પણ સમજી લીધા. શ્રી વલ્લભાચાર્યે ભારત દેશ ની ત્રણ વખત ભૂ-પરિક્રમા કરી, અનેક વખત શાંકર, ગૌતમ કણાદ વાદ ના વિદ્વાનોને પરાજિત કરી શુદ્ધ બ્રહ્મવાદ નું પ્રતિપાદન કર્યું. તેમણે પૃથ્વીની યાત્રા દરમિયાન ઘણા ધાર્મિક સ્થળોની મુલાકાત લીધી હતી. શ્રી વલ્લભાચાર્યે મધુમંગલ બ્રાહ્મણ ની પુત્રી, શ્રી મહાલક્ષ્મીજી, સાથે લગ્ન કર્યા. તેમણે શ્રી

ગોપીનાથજી અને શ્રી વિઠ્ઠલનાથજી નામના બે પુત્રો હતા. શ્રી વલ્લભાચાર્યજીએ શ્રીમદ ભાગવત પર" શ્રીસુબોધિનીજી" ટીકા અને બીજા નવા સ્વતંત્ર ગ્રંથો ની રચના કરી છે.

શ્રી લક્ષ્મણ ભટ્ટજી સાથે ઘણા બ્રાહ્મણો હતા જે *કર્ણાટક*, દ્રવિડ અને તૈલાંગના હતા, ગોકુલ માં પણ ઘણા બ્રાહ્મણો વસતા હતા પણ તેમાં મુખ્યત્વે ભારદ્વાજ ગોત્રી શ્રી વિઠ્ઠલનાથજી હતા. પાછળથી, શ્રી વિઠ્ઠલનાથજીના વંશજોએ સિંહર નગરી (હાલના નાથદ્વારાની નજીક ની જગ્યા) માં ભગવાન શ્રીનાથજી ની સ્થાપન કરી ત્યાં સ્થાયી થયા. તેવો રેહી, પંચનદી, લડાવઁ, સિન્હરી, કાંઠોઢય, વોટી, શ્રી ચક્રવર્તી વગેરે નામથી વિખ્યાત થયા. દિલ્હી ના રાજાએ આ બ્રાહ્મણોને ભેટ રૂપે ઘણા ગામડા આપ્યા, પાછળથી તે બધા ગિદા, લંબુક વગેરે નામે ઓળખાયા . જોગી, યાહી, તિધર વગેરે જેઓ કર્ણાટક અને દ્રવિડ સ્થળાંતરિત થયા હતા, તેઓ ગામડાઓનાં નામથી પણ જાણીતા થયા . તેઓ કર્ણાટક, દ્રવિડ, ગોકુલ, મથુરા, વૃંદાવન, વ્રજા, કામવણ, આમર, માલવા, બુંદી, રતલામ, અનુપશહર, કાશી, પ્રયાગ, બિવીપુરા, બુંદેલખંડ વગેરેમાં રહેતા હતા. આ પ્રમાણે તૈલંગ બ્રાહ્મણો અંતર્ગત આવતા બ્રાહ્મણો ના જ્ઞાતિ નો ઇતિહાસ કહ્યો.

<u>સંદર્ભ:</u>

(૧) પંડિત શ્રી જવાલાપ્રસાદ મિશ્ર દ્વારા રચિત "જાતિ ભાસ્કર:" ગ્રંથ, પ્રકરણ "તૈલંગબ્રાહ્મણોત્પત્તિ"

(૨) શ્રી જેઠાલાલ ગોવર્ધનદાસ શાહ દ્વારા શ્રીવલ્લભાચાર્ય વિરચિત "શ્રીમદ બ્રહ્મસૂત્રાણુંભાષ્યમ્" ટીકાનું ગુજરાતી અનુવાદ, પ્રકરણ "શ્રીવલ્લભાચાર્યજીનું સંશિપ્ત જીવનચરિત્ર"

સંકલન અને ગુજરાતી અનુવાદ : મિતેષ પ્રમોદરાય શાહ, Canada

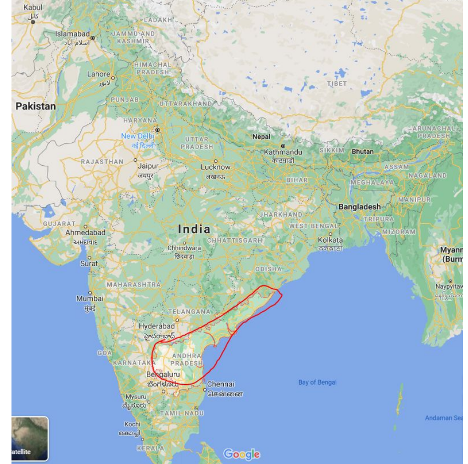
श्री वाग्पतये नमः

श्री वल्लभाचार्यजी का जाति इतिहास

(तैलंग देश का स्थान : वर्तमान स्थिति में भारत के आंध्र प्रदेश राज्य में)

तैलंग ब्राम्हण का मूल और इतिहास :

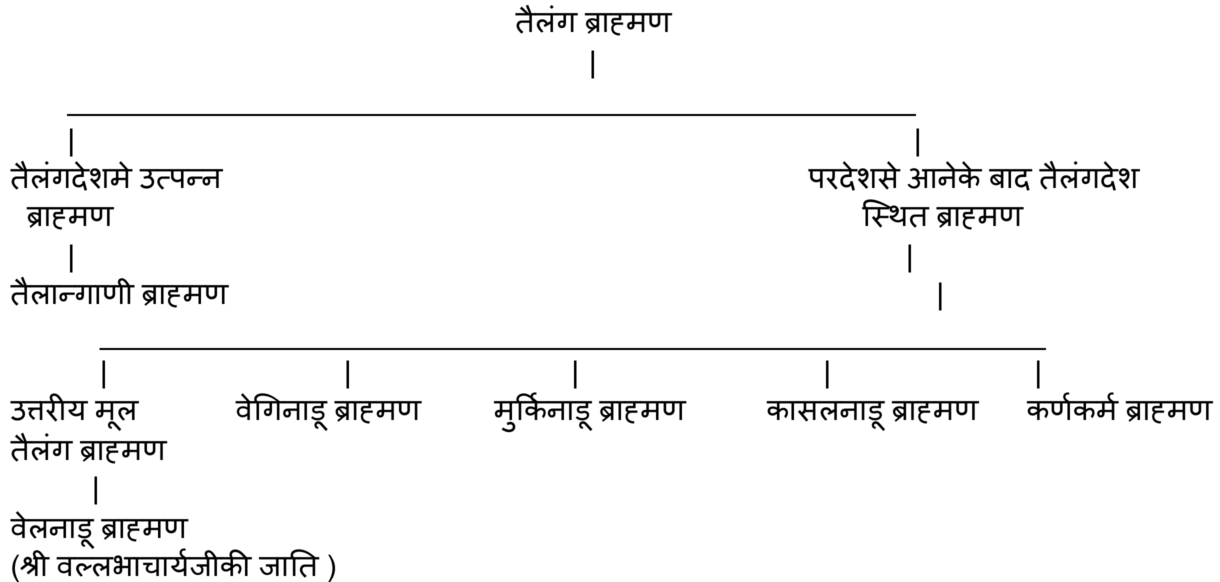
पुरानी कथा है कि जैमुनि देश (तैलंग देश का भाग) में एक धर्मवृत राजा था | वह योगबलसे नित्य प्रभात काशी स्नान को जाया करता था। रानी ने राजासे हठ की कि मैं भी आपके साथ नित्य काशी चला करूंगी, राजा ने यह बात मान ली और रानी को भी प्रतिदिन ले जाने लगा | एक दिन रानी काशीमें रजस्वला हुई और राजा ने तीन दिन काशीमें रहने का निर्णय किया. इसी अवसर में शत्रुओने राजा का नगर आ घेरा | राजा ने योगबलसे सब वृतांत जानकर, ब्राम्हणोंसे कहा कि ना जाने से नगर शत्रुओसे पीड़ित होता है और जाने से पत्नी को यहाँ छोड़ना पड़ता है, तो क्या करू? तब ब्राहमणोंने राजा को उस अवस्था मे, पत्नी सहित स्वदेश गमनकी व्यवस्था दी | इस पर राजा प्रसन्न हुआ और चलते समय कह गया कि कभी समय पड़ने पर हमारे यहाँ आना | राजा ने घर जाकर शत्रु को जीता और धर्मराज्य करने लगे |

एक समय काशी में अकाल पड़ गया तो बहुत से ब्राहमण, राजा का वचन स्मरण करके जैमुनी नगरमे गए , राजाने उनका बड़ा सम्मान किया और उनके स्नान, भोजन ,स्थान आदि का सब प्रबंध कर दिया | उस समय उस नगर के दक्षिणी ब्राहमणोंने उन उत्तरवासियोका सम्मान देख इनसे द्वेषभाव माना, और जहाँ तहां वाद करना आरंभ कर दिया | जब राजा के ध्यान में यह बात आयी तो उसने दोनों समुहको एक चुनौती दी | यह चुनौती उत्तरदेशीय ब्राहमणों ने जित ली और इस पर जैमुनी ब्राहमण पराजित होकर चले गए | राजा ने बड़े सन्मानसे उत्तरवासियोको
रखा और ये उत्तरीय तैलंग कहाए |

इन में छ: भेद है और उनका इतिहास इस प्रकार है कि तैलंग देश मे एलेश्वरोपाध्याय नामक एक ब्राहमण था | उसकी एक कन्या बहुत सुन्दरी थी | एक समय कल्याणपंत नामका स्वर्णकार, दूर देशका रहनेवाला , इनके पास आकर , ब्राहमण बनके विद्या पढने लगा | उपाध्याय ने उसकी सुमति विचार कर उसे अपनी कन्या दे दी और अपने घर में रख लिया |बहुत वर्षो के बाद उपाध्याय को पता चला कि कल्याणपंत ब्राहमण न होकर स्वर्णकार है | ये जानकर उसे बहुत दुःख हुआ |उसने विद्वानों को बुलाकर सभा कराइ | उपाध्यायने जाति का विभाग करने का निर्णय लिया. जो ब्राहमण अपने संसर्गके नहीं है ,परदेशके है , वे वेल्लाटी या वेल्नाडूनामसे प्रसिद्द होंगे (वेळ = बहिर्भाग , नाडू=देश अर्थात् देश के बाहर से) और उन मे भी जो पहले स्वग्राम दग्ध होनेसे यहाँ आकर रहे है वह ‘वेगिनाडू’ (वेगि =दग्ध , नाडू =देश) कहावेंगे और जो थोड़े समय से स्वदेशाधिपतिके मरण होने से और देश मे अनाचार होने से यहाँ आकर रहे है वह ‘मुर्किनाडू’ नाम से विख्यात होंगे (मुर्कि =मरण ,नाडू = देशाधिपति) | तीन देशोसेआये हुए ब्राहमण ‘ कर्ण- कर्मा ‘ (अर्थात् कर्म करने मे कुशल) नाम से विख्यात होंगे | अपने संसर्गी जो है वो तिलगाणी नाम से प्रसिद्द होंगे और छठी कासलनाडू नामक जाति प्रसिद्ध हो | इस प्रकार जाति के छे भेद स्थापित किये |

इस प्रकार उपाध्याय ने छ: भेद किये , बादमे तैलंग ब्राह्मणोंमें अनुमकुडलु और कोतकुडल, ये दो भेद हुए | बाद मे और भी भेद हुए जैसे दुबलु, अर्यलु, उपदुरिवारू, काकुल पाटी वारू, बढ़माह, आसवेल नियोगी, पाकनाटी नियोगी , पेसलवाई नियोगी , नन्दवरयु नियोगी आदि | इनके विवाह सम्बन्ध भी स्ववर्ग में होते है | कहीं पाकनाटी नियोगी और आसवेल नियोगी इनका परस्पर सम्बन्ध होता है , फिर और भेद होते है |

श्री वल्लभाचार्यजीका प्रादुर्भाव इसी - वेल्लारी (वेलनाडू) जाति मे हुआ |श्री वल्लभाचार्यजीके पिताजी का नाम श्रीलक्ष्मण भट्ट और श्री लक्ष्मण भट्ट के पिताजी का नाम श्री गणपति भट्ट था | गणपति भट्ट के पिताजी का नाम श्री गदाधर भट्ट था | श्री लक्ष्मण भट्ट के पुर्वजोने बहुत सोम यज्ञ (वैदिक यज्ञ) किये थे | वह १०० सोम यज्ञ के पुण्य प्रताप से श्री लक्ष्मण भट्ट और उनकी पत्नी , श्री इल्लमागारू के वहां,संवत पन्द्रहसो पैतीस में, श्री वल्लभ नामक दिव्य बालकका जन्म हुआ |श्री वल्लभाचार्यजी का जन्म वैशाख सूद एकादशी को हुआ था |

श्री वल्लभाचार्यजी ने श्री माधवानंद तीर्थ से शिक्षा ग्रहण कि और शास्त्रार्थ में बहुत आध्यात्मिक विद्वानों को पराजित किया | पंढरपुर के राजा उनके शिष्य हुए | पृथ्वी परिक्रमा के दौरान उन्होंने बहुत धार्मिक स्थानोका भी दौरा किया था | उन्होने , मधुमंगल ब्राह्मण कि कन्या श्री महालक्ष्मीजी के साथ ब्याह किया था | उनको श्री गोपीनाथजी और श्री विठ्ठलनाथजी नामक दो पुत्र थे | श्री वल्लभाचार्यजी ने श्रीमद्भागवत पर ‘ श्री सुबोधिनिजी ‘ आदि बहुत ग्रंथोकी रचना करी |

श्री लक्ष्मण भट्ट के साथ बहुत ब्राह्मण थे जो कर्णाटक , द्रविड़ और तैलंग के थे |गोकुलमे भी बहुत ब्राह्मण बसते थे, जिनमे भरद्वाज गोत्री श्री विट्ठलनाथजी मुख्य थे। पीछे विठ्ठलनाथजी के वंशस्थ पुरुषोने सिंहारनगरीं (वर्तमानमे नाथद्वारा के पास) में, भगवान श्री नाथजी की स्थापना करके निवास किया |वो रेही,पंचनंदी,लदार्व,सिन्हरी,कांठोढय, वोटी, श्री चक्रवर्ती आदि नाम से प्रसिद्ध हुए | दिल्ही के राजाने जो गाँव प्रसन्न होकर दिए, उन गांवके नामसे उनके नाम विख्यात हुए ,जैसे गिड्डा, लम्बुक,जोगी ,याही, तिघर आदि | कर्णाटक , द्रविड़ से जो ब्राह्मण वहां जाकर रहे वे भी उन नामो से विख्यात हुए | वे कर्णाटक, द्रविड़, गोकुल, मथुरा , वुन्दावन, व्रज , कामवन, अमर , मालवा, बूंदी, रतलाम, अनुपशहर, काशी, प्रयाग, वीवीपुरा, बुंदेलखंड आदि नगरोमे रहे और उन नामो से विख्यात हुए | यह तैलंग ब्राह्मणों के अंतर्गत हुए ब्राह्मणों का वंश कहा |

संदर्भ :

(1) “जाति भास्कर” ग्रंथ", अध्याय "तैलंगब्रह्मणोपति": पंडित श्री ज्वालाप्रसाद मिश्रा द्वारा

संकलन: डॉ नीता दील्हीवाला, Ahmedabad, India